

FORRÁS EGYHÁZA
Pápa, Jókai Mór u.12.

J E L E N T É S

A Nagy-Pénz-lyuk (Nagy-pénzlik) barlang 2004 évi feltárási
és kutatási munkálatairól

A barlang felülnézeti rajza :

Az 1962-ben a Kinizsi barlangkutató csoport által készített rajz és felmérés :

1. Bejárat, felszakadt 3 x 6 m-es terem
2. A belső terem nyílt oldala
3. Átjáró a következő terembe
4. Hasadékjáratok
5. Omladékterem
6. Cseppköves eltömődött járat
7. Alsó kúszójárat

A 2002-ben történt feltárás alapján kibővített rajz és felmérés :

8. Kutatófolyosó (az átjárótól (3) végig a hátsó hasadékteremig (4))
9. Kutatógödör
10. Felrakott kőfal (a kutatás során kihordott kövek depója)
11. Menyezetig érő törmelék
12. Mész-kőkérges oldalfal
13. Kürtő
14. Lejárat (vaslétra)
15. További omladékterem (még feltárásra vár)

Nagy-Pénzlik barlang.

Bakony hegység.

májusi É. 1962.

Felmerítés:

Kisasszi barlangkutató csoport.

1962.

Horváth János, Hatal László, Bogár Tibor.

Rajz: Horváth J.

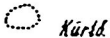
Jelek:

- ① Selszakadt terem. Bejárat.
- ② Betörlésem egyik oldala.
- ③ Hídr.
- ④ Hasadékjáratok.
- ⑤ Omladékterem.
- ⑥ Cséppköver, állómódú állat.
- ⑦ Hűs karszövények.

• Felmérési alappont. Nagasság 0 m.

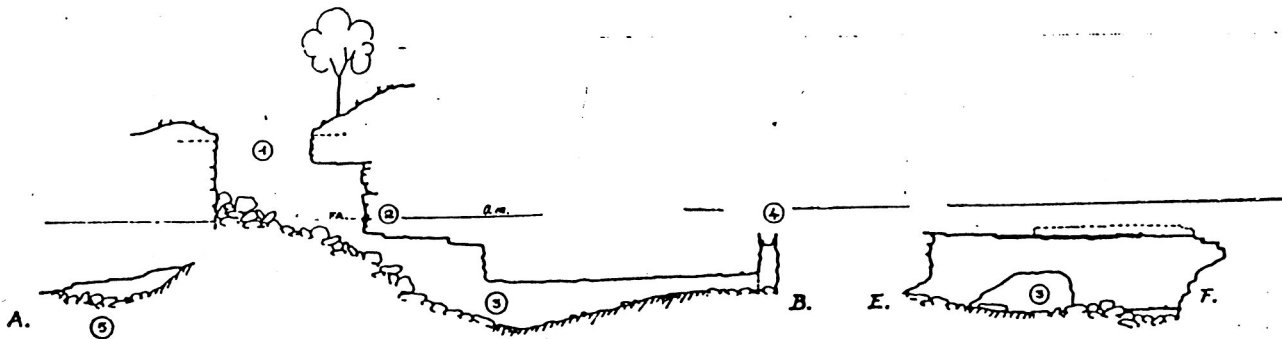
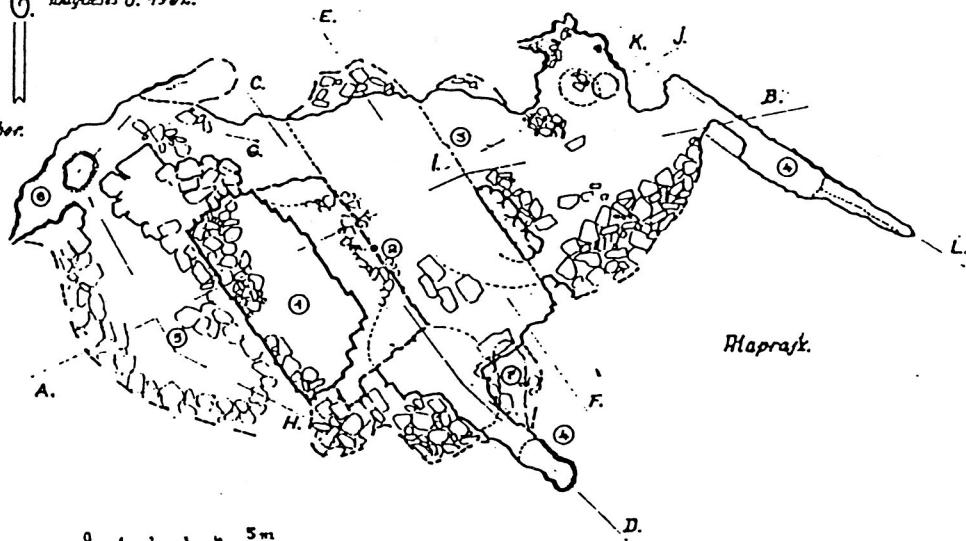

Cséppkőreg. Cséppkőrek.

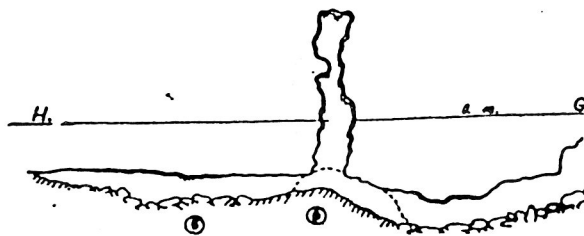
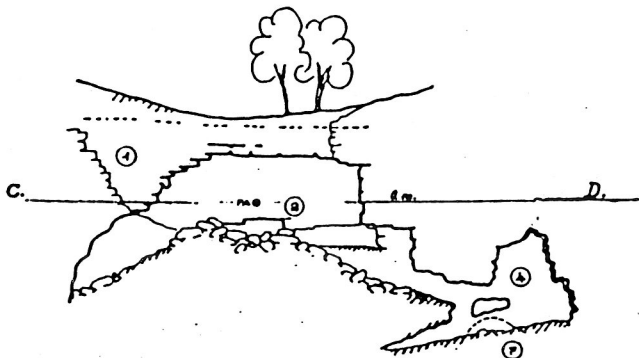
Küld.

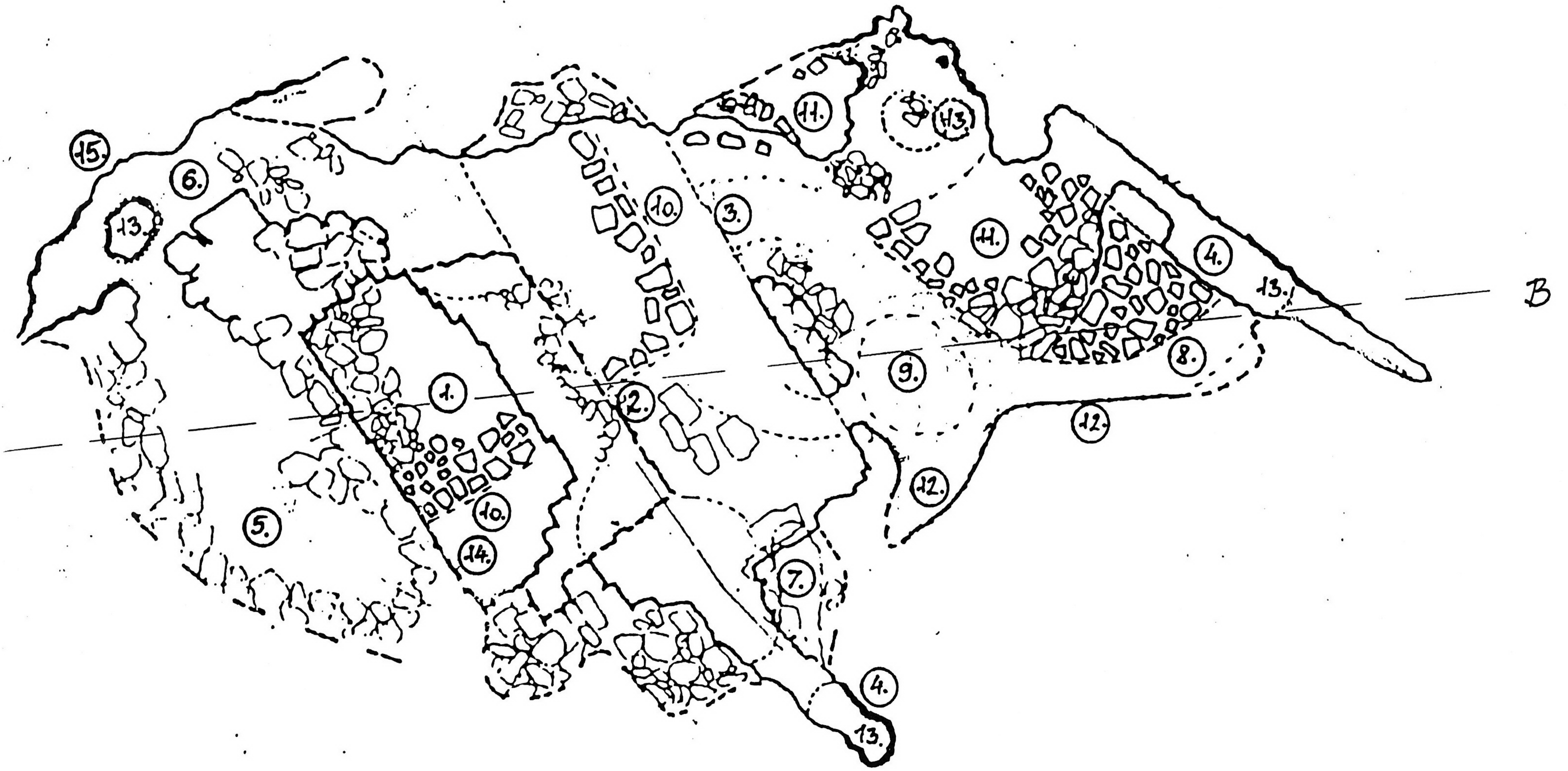
Terem magasságig érő omladék.

Hosszmetszetek.

0 1 2

0 1 2 3 4 5 m

A feltárási munka

A 2004. évi kutatási munka során kizárólagosan a 2002 évi kutatáskor a barlang első termében deponált kőzet kiemelése volt betervezve.

Tekintettel arra, hogy az ott lévő depó akadályozta a további kutatómunkát, valamint hosszú távon a depó esetleges megsüllyedése esetén a depó anyaga visszaomolhat az alsóbb termekbe, ezért ezt kívántuk elsődlegesen kiemelni a barlang mélyéről.

A depóban felrakott kőtörmeléket a kiadott kutatási engedélyben meghatározott feltételeket betartva kellett eltávolítani. Ez különleges szervezést igényelt, mivel a kőtörmelék eltávolításakor az alábbi szempontokat kívántuk betartani:

1. A feltáró kutatás során kitermelt törmelék anyagot folyamatosan kell elszállítani a fokozottan védett területen kívülre.
Ezt a törmelék és kőzetanyagot a barlang szájáig kézi erővel, láncban állva és kiadogatva tesszük. A barlang szájától közvetlenül lovasszekérre kerül a kitermelt anyag, amellyel a védett területen kívülre tudjuk szállítani. Ez az ideiglenes deponálás a Som-hegy keleti oldalán, az ún. „farakodó” területén történik. Innét a törmeléket tehergépkocsira rakva kerül elszállításra a törmelék a Somhegyi Vadászhoz.
2. Mivel a barlang fokozottan védett területen van, így a törmelék szállítására csak olyan időpontok alkalmasak, amikor a talajtakaró növényzet vegetációjában nem okozunk kárt. Ezért ez leginkább a tavaszi virágzó növények vegetációját követően a nyár derekán, az aszályosabb időszakokban, valamint a késő őszi időszakokban lehetséges.
3. A törmelék elszállításának és a kutatási munkának egy további kizáró eleme az őszi időszakban szeptembertől novemberig tartó vadászati idény. Ebben az időszakban a Somhegyi Vadászattal és Papp Zoltán erdőszel egyeztetünk. Szállítás miatt egyébként a késő őszi időszak lenne a legalkalmasabb, amikor már a talaj felső rétege fagyott állapotú, így minimálisra korlátozódna a szállítás hatása a talajra nézve. Ekkor azonban már nem végezhető semmiféle kutatómunka és mozgás a barlangban élő denevér-fajok védelme érdekében.
4. Ezen felül figyelembe kell vennünk az általános időjárási viszonyokat is a kutatás lehetőségeinek behatárolásakor.

Mindezeket figyelembe véve eredményesnek tartjuk a 2004. évi munkálatokat, mert sikerült az első teremben korábban kialakított ideiglenes depót megszüntetnünk és a törmeléket a kutatási engedélyben rögzített feltételek betartásával eltávolítanunk.

Ezzel visszaállítottuk az első teremben a barlang felszínének korábbi eredeti állapotát, és kizártuk a törmelék esetleges visszacsúszásának lehetőségét.

További eredmény, hogy az első teremben is találtunk a megszüntetett depó eddigi takarásában, a barlang északi falánál olyan geológiai lehetőségeket, amely biztató kutatási területnek ígérkezik a barlang további, eddig nem ismert részeinek feltárásához.

Mindezekeken felül ez a törmelékeltávolítási módszer lehetővé teszi, hogy a barlang bejáratában lévő másik törmelékdepót is megszüntessük, és az ott lévő törmeléket a fokozottan védett területen kívül elhelyezzük.

Ez a két utóbbi szempont egyben kijelöli a kutatási munkák 2005 évi tervét és célkitűzéseit is.

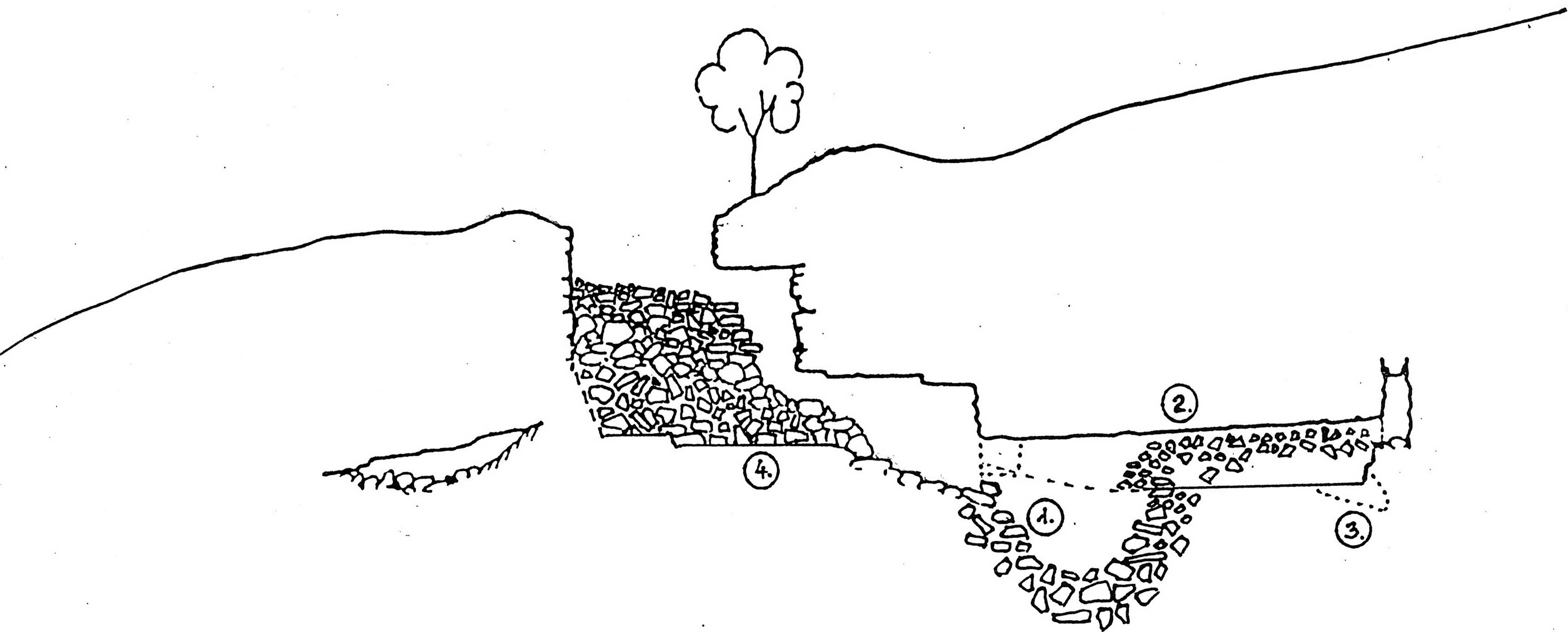
A kutatási munkák során 2004. évben további régészeti lelet nem került elő, illetve geológiai esemény nem történt.

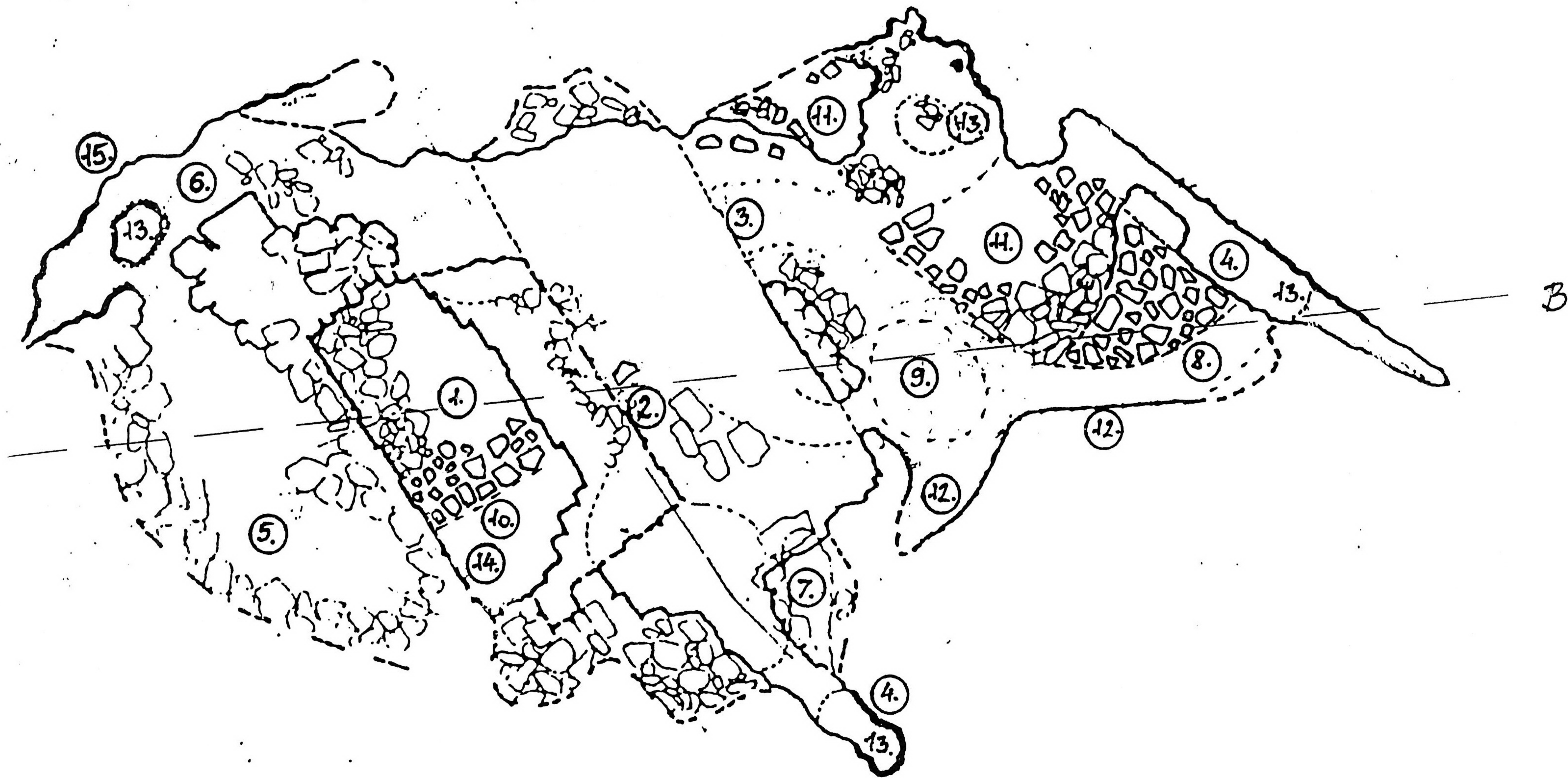
Pápa, 2005. február 03.

Nagy Gábor
FORRÁS EGYHÁZA

B - B Metszet:

0 1 2 3 4 5 m